

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!

Dl. Goe-Argumentare

Schita este specia genului epic de dimensiuni reduse in care se povesteste o intamplare definitorie pentru profilul moral si social al unui personaj.

Caragiale intemeiaza in literatura noastra schita si varianta ei numita momentul.

Doua universuri umane se contureaza in „D-l Goe...”, unul al copilului si altul al adultului.. Cele trei doamne, desemnate cu apelativele infantile „mam-mare mamitica si tanti Mita” se copilaresc in adoratia lor fata de Goe, fara a obtine ascultare din partea acestuia. In schimb, tanarul Goe ii imita ridicol pe adulti si nu tine seama de nici o regula de comportament sau de bun simt.

Aceasta schita are ca tema educatia. Caragiale echivaleaza valorile umane cu capriciul si le transforma in abstractie.

Titlul simplu are multe semnificatii. El capteaza atentia prin numele foarte scurt al personajului in contrast cu substantivul pretentios „domnul”. Acest apelativ ironic la adresa unui copil tratat ca un monarh avertizeaza deja asupra continutului. Substantivul propriu „Goe” sugereaza deopotriva alintul si ironia .

De la inceput aflam ca tanarul Goe este dus la plimbare la Bucuresti de 10 mai pentru a nu mai ramane repetent. El este insotit de „trei dame frumos gatite”. Toate au rol de mama, dar de fapt nu fac altceva decat sa cultive rasfatul si lipsa de educatie a copilului.

Despre Goe se spune ca este „foarte impacient” si pe un ton de comanda cere sa vine trenul. Absurdul acestei pretentii este accentuat de raspunsul bunicii care il asigura ca i se va indeplini dorinta. Vestimentatia lui Goe costumul de marinar cu palaria de paie cu inscriptia „Le Formidable ”, accentueaza comicul si ridicolul personajului. In disctiile generate de cuvantul „marinar” Goe e jignitor, necuviincios, si se crede atotstiutor. Nici el nu stie forma corecta a cuvantului. Comicul acestei situatii, ca si cel al celor ce vor urma consta in nepotrivirea dintre ceea ce sunt si ceea ce vor sa para personajele. Caragiale reuseste magistral sa surprinda raportul dintre esenta si aparenta. Fata de ei, Caragiale se manifesta critic, satiric si ironic. In tren peripetiile se tin lant. Un tanar il sfatuieste sa nu scoata capul pe fereastră. Proasta crestere al lui Goe se vadeste in limbaj. El

raspunde necuviincios la sfatul primit, dar se intampla ceea ce il avertizase uratul : ii zboara palaria in care era biletul.. Goe nu mai are bilet si trebuie sa i se plateasca unul nou si o amenda. Cucoanele au inceput sa tipe si mamita il zgaltia pe Goe. Se declanseaza o adevarata tragi-comedie, caci din smucitura, Goe se loveste la nas: Urlete urmate de pupaturi, scuipaturi si „ciucolata”. Cucoanele raman in compartiment iar Goe iese pe coridor. Dupa putin timp dispre, spre disperarea cucoanelor. El este descoperit in toaleta si eliberat de conductor.

Urmeaza cateva momente de neliniste, dupa care o noua aventura. Cineva trage semnalul de alarma. Toata lumea banuieste cine este autorul, dar nu se poate dovedi, caci acesta doarme in bratele bunicii. Sosirea in Bucuresti este marcata de scuipaturi si pupaturi si de comanda dat in jargon de mahala „La bulivar, birjar, la bulivar”

In prezentare intamplarilor lui Goe, var bun cu Ionel din „Vizita”, Cragiale foloseste un stil direct, alert cu dialoguri si comentarii neasteptate.

Un alt procedeu determinant este ironia, generatoare de umor si polemica. Semne ale ironiei in text sunt reluarea unor calificative, exagerarea, dialogul ca instrument al mistificarii. Gesturile personajelor sunt exagerate si ironizate pana la grotesc :mam-mare, mamita si tanti mita vor mereu sa-l pupe pe copil si acesta sa le intoarca gestul. Ironia, are cand valenta satirice, cand sentimentale.

Ca si in comedii, in schite, Caragiale impleteste cu maiestrie modalitatile comicalului de situatie, de limbaj si al caracterelor. Desi de dimensiuni reduse, intamplarile comice pe care le genereaza si le traieste Goe se succed intr-o avalansa: Palaria, biletul, inchisul in toaleta, tragerea semnalului de alarma .

Prin actiunea desfasurata intr-un timp scurt si intr-un spatiu restrans, prin numarul redus de personaje, opera literara „D-l Goe...” de Ion Luca Caragiale se incadreaza in specia literara numita schita.

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!